

Rapport

Underlag till statens finansiella sparande

2018 kvartal 3

EKONOMISTYRNINGSVERKET

Publikationen kan laddas ner
från ESV:s webbplats esv.se.

Datum: 2018-11-16

Dnr: 2018-989

ESV-nr: 2018:54

Copyright: ESV

Rapportansvarig: Mikael Marelius

Förord

ESV producerar nationalräkenskapsinformation för staten, underlag till statens finansiella sparande (UFS). Utgångspunkten för beräkningarna är de regler, definitioner och klassificeringar som gäller för de 28 medlemsländerna i EU.

Resultatet av beräkningarna ligger till grund för nationalräkenskapsberäkningarna vid Statistiska centralbyrån, SCB, och används till ekonomisk analys. Resultatet används också vid beräkningen av EU-avgifter och uppföljningen av EU-ländernas ekonomiska situation. Till viss del används det finansiella sparandet också vid granskning enligt konvergenskriterierna¹.

Beräkningarna görs kvartalsvis och resultatet publiceras knappt två månader efter utgången kvartal.

¹ Konvergenskriterierna innefattar krav om prisstabilitet, sunda och hållbara offentliga finanser och stabil växelkurs.

Innehåll

1	Kontaktinformation	5
2	Sammanfattning	6
2.1	Inkomsterna ökade med 11 miljarder.....	6
2.2	Utgifterna ökade med 17 miljarder.....	7
	Transfereringarna ökade	7
3	Analys av inkomster	9
3.1	Inkomsterna ökade med 11 miljarder kronor tredje kvartalet.....	9
4	Analys av utgifter	14
4.1	Sociala naturaförmåner fortsatte minska	14
4.2	Ökade omkostnader för konsumtion.....	14
	Stora inköp av varor och tjänster	14
	Hyrorna fortsatte uppåt.....	15
	Myndigheterna ökade aktiveringen av material	15
4.1	Löner och sociala avgifter ökade med 5 procent	16
	Polismyndighetens löneutgifter ökade mest	16
	Sociala avgifter ökade med 5 procent.....	17
4.2	Myndigheternas försäljning ökade med 8 procent	17
4.3	Investeringar ökade	17
	Militära investeringar minskade	17
4.4	Räntorna ökade	18
	Övriga räntekostnader	18
4.5	Löpande transfereringar till utlandet ökade.....	19
	EU-avgiften ökade	19
	Transfereringar till övriga länder	19
4.6	Löpande transfereringar inom Sverige ökade.....	20
	Stöd till företagssektorn ökade	20
4.1	Kapitaltransfereringar till utlandssektorn ökade	29
4.2	Kapitaltransfereringar inom Sverige.....	29

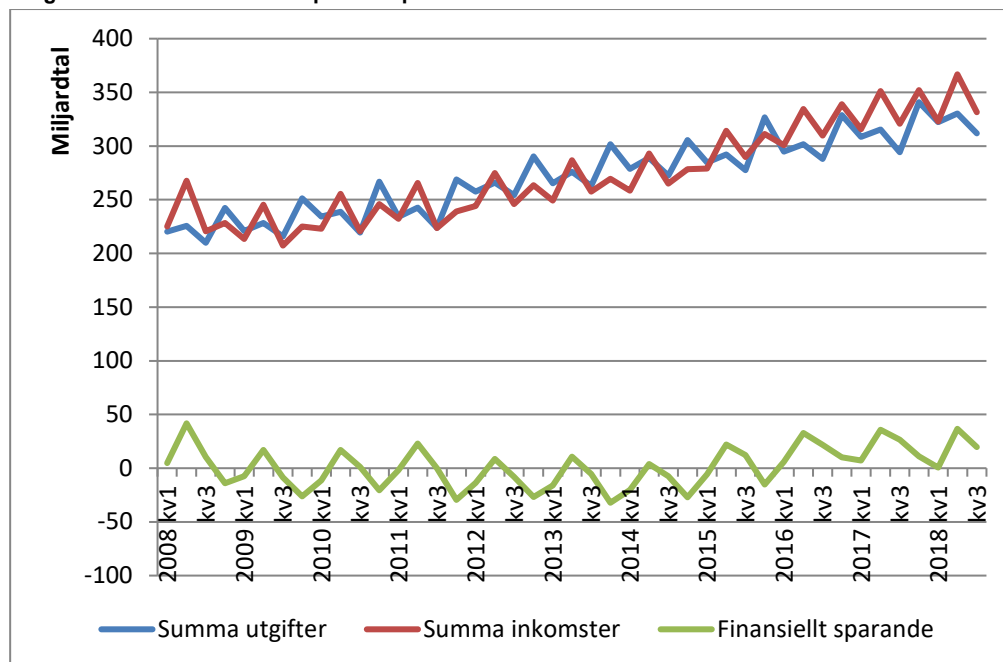
1 Kontaktinformation

<i>Ansvarig</i>	<i>Telefon</i>
Emelie Brunhage ESF-rådet Kammarkollegiet Riksgäldskontoret	08-690 44 23
Mikael Marelius Fortifikationsverket Försvarets materielverk Försvarmakten Trafikverket Socialstyrelsen Skatteverket Skogsstyrelsen Statens fastighetsverk Statens tjänstepensionsverk Tullverket	08-690 44 28
Lars Nordkvist Kärnavfallsfonden Universitet och Högskolor	08-690 45 12
Leticia Velasquez Diaz Arbetsförmedlingen Försäkringskassan Migrationsverket Pensionsmyndigheten Sida	08-690 45 63
Hans Åhlander Exportkreditnämnden Länsstyrelserna Regeringskansliet	08-690 45 07
Annika Näsvalld Åhman Centrala studiestödsnämnden Domstolsverket Kriminalvården Polismyndigheten Statens skolverk Universitet och Högskolor	08-690 45 14

2 Sammanfattning

Resultatet av den preliminära beräkningen för tredje kvartalet 2018 visar ett positivt finansiellt sparande för staten på 20 miljarder kronor. Därmed har det varit överskott i statens finansiella sparande 11 kvartal i rad. Jämfört med motsvarande period föregående år försämrades det finansiella sparandet med 7 miljarder kronor.

Diagrammet visar finansiellt sparande per kvartal från 2008 till 2018

2.1 Inkomsterna ökade med 11 miljarder

Under tredje kvartalet ökade statens inkomster med 3 procent eller 11 miljarder kronor.

Produktskatterna ökade med 6 miljarder kronor varav mervärdesskatten ökade med drygt 5 miljarder kronor. Övriga produktionsskatter ökade med drygt 5 miljarder kronor varav löneskatterna ökade med drygt 6 miljarder kronor till följd av en högre lönesumma i ekonomin.

Statens intäkter av löpande inkomst- och förmögenhetsskatter minskade med 1 miljard kronor. Hushållens kapitalsskatter minskade med 4 miljarder kronor och bolagens skatter ökade med 3 miljarder kronor.

2.2 Utgifterna ökade med 17 miljarder

Tredje kvartalet ökade statens utgifter med 6 procent eller drygt 17 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

Utgifterna för transfereringarna ökade med 11 miljarder kronor samtidigt som den totala konsumtionen ökade med 3 miljarder kronor och räntekostnaderna ökade med 1 miljard kronor. Utgifterna för investeringar ökade med drygt 1 miljard kronor.

Transfereringarna ökade

Tredje kvartalet ökade transfereringarna med 11 miljarder kronor netto. Löpande transfereringar inom landet ökade med 7,5 miljarder kronor och till utlandet med 3,5 miljarder kronor.

Transfereringarna till hushållssektorn ökade med 3,2 miljarder kronor netto. Mest ökade barnbidragen och föräldraförsäkringen. De ökade med 1,3 respektive 0,7 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

Löpande transfereringar till kommunala sektorn ökade med 2,8 miljarder kronor netto. Kommunmoms, kommunalekonomisk utjämning och skattereduktioner ökade med 3,6 miljarder kronor. Andra stora ökningar avsåg bidragen till läkemedelsförmånerna och till folkhälsa och sjukvård. Samtidigt minskade ersättningarna för mottagande av asylsökande med 2,8 miljarder kronor.

EU-avgiften ökade med 1,8 miljarder kronor mellan kvartalen.

Underlag till Statens finansiella sparande (UFSkv3). Inkomster

(Miljoner kronor)

	Kv1-4 2016	Kv1-4 2017	Kv2-2017	Kv3-2017	Kv4-2017	Kv1-4 2017	Kv1-2018	Kv2-2018	Kv3-2018	Kv1-3 2018	Diff. bel. Kv 3	Diff. % Kv 3
01 Skatter på produktion och import												
01 Produktskatter	971 101	238 305	261 239	245 548	269 466	1 014 557	248 014	274 301	256 742	779 068	11 195	5
02 Övriga produktionskatter	526 071	126 442	141 597	128 612	151 739	548 390	132 608	149 321	134 569	416 498	5 957	5
02 Rårentelåtar	445 030	111 863	119 641	116 936	117 727	468 167	115 407	124 980	122 173	362 560	5 237	4
03 Inkomst från bolag	9 013	2 216	2 330	1 786	2 707	9 039	2 402	2 131	1 907	6 439	121	7
03 Inkomst från bolag	14 586	325	9 867	37	1 662	11 891	173	14 843	27	15 043	-10	-27
02 Kvartalsna utdelningar	14 430	300	9 759	14	1 639	11 752	138	14 798	2	14 938	-12	-84
02 Arrenden	126	25	68	23	23	139	35	45	25	105	2	9
01 Arrenden	287	74	79	77	74	304	82	77	102	261	24	32
01 Spekrumfrenkenser	10	5	7	6	3	21	10	6	3	19	-3	-46
02 Lokalaravgifter	276	69	71	71	71	283	71	71	71	214	0	0
03 Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	27	27	0
03 Sociala avgifter	246 163	64 955	66 379	63 184	66 273	260 791	62 096	64 368	62 483	188 947	-701	-1
06 Skadeförsäkringspremier, netto	8 539	2 316	2 293	2 248	2 216	9 073	2 444	2 442	2 396	7 282	148	7
07 Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter	1 372	276	712	492	176	1 657	272	374	22	668	-471	-96
08 Löpande transfereringar från utlandssektorn	3 260	627	812	499	750	2 688	581	876	629	2 086	131	26
01 EU-länder	1 093	348	438	234	278	1 299	211	458	267	935	32	14
02 Övriga länder	1 086	236	309	261	324	1 130	260	254	293	807	33	13
03 EU-institutioner	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
04 Atervinningar	1 080	43	64	4	148	260	111	163	69	344	65	1 628
09 Transfereringar inom Sverige	30 068	6 527	7 524	6 828	8 651	29 529	6 790	7 380	7 254	21 424	426	6
01 Företagssektorn	3 112	771	891	789	1 074	3 525	783	861	806	2 450	17	2
01 Bøter och straffavgifter från företag D759	291	80	63	94	91	329	79	81	61	220	-33	-35
02 Övriga transfereringar från företag D753	2 796	688	700	694	980	3 062	703	728	744	2 174	50	7
03 Atervinningar	25	2	128	1	2	134	1	52	2	55	0	14
02 Kommunala sektorn	10 347	2 027	2 042	2 188	2 663	8 920	2 071	2 083	2 125	6 279	-63	-3
01 Primärkommuner	8 120	1 860	1 820	2 018	2 371	8 070	1 826	1 869	1 957	5 653	-61	-3
02 Landsing	869	197	197	163	251	808	223	194	158	576	-5	-3
03 Kommunala ideella organisationer	1 357	-29	24	6	41	42	22	20	9	51	3	50
04 Statliga ideella organisationer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
03 Hushållssektorn	15 875	3 530	4 395	3 663	4 714	16 302	3 755	4 238	4 137	12 130	474	13
01 Hushållens ideella organisationer	8 427	1 751	2 309	1 822	2 632	8 513	1 872	2 226	1 996	6 095	175	10
02 Egentliga hushåll	7 448	1 779	2 087	1 841	2 083	7 789	1 883	2 012	2 140	6 035	300	16
01 Bøter och straffavgifter från hushåll D753	781	186	224	190	173	773	185	225	188	598	-1	-1
02 Övriga transfereringar från hushåll D753	6 667	1 593	1 863	1 651	1 909	7 016	1 698	1 787	1 952	5 437	301	18
03 Atervinningar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
04 AP-fonden	724	198	197	188	199	783	181	198	186	565	-2	-1
10 Kapitalskatter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11 Bidrag för investering	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-100
12 Övriga reala inkomster	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Summa utgifter	1 214 592	308 506	315 392	294 272	340 861	1 259 032	322 290	330 187	311 747	964 224	17 474	6
Summa inkomster	1 284 349	315 620	351 234	320 689	351 976	1 339 530	322 853	365 793	331 562	1 021 208	10 863	3
Finansiellt sparande	68 757	7 114	35 842	26 427	11 115	80 488	563	36 605	19 816	56 983	-6 611	-25

3 Analys av inkomster

3.1 Inkomsterna ökade med 11 miljarder kronor tredje kvartalet

De totala inkomsterna uppgick till 332 miljarder kronor tredje kvartalet 2018 vilket var en ökning med knappt 3 procent eller 11 miljarder kronor.

Produktskatterna ökade med 6 miljarder kronor tredje kvartalet varav mervärdesskatten ökade med knappt 5 miljarder kronor. Mervärdesskatten fortsatte att öka men ökningstakten avtog till följd av minskade bostadsinvesteringar. Energiskatterna ökade med knappt 1 miljard kronor. Den nya flygskatten uppgick till knappt 0,5 miljarder kronor. Övriga punktskatter såsom alkohol-, tobaks- och stämpelskatt var i stort sett oförändrade.

Övriga produktionsskatter ökade med drygt 5 miljarder kronor tredje kvartalet. Av dessa stod löneskatterna för hela ökningen till följd av en högre lönesumma i ekonomin. Sänkt skatt på vattenkraftverksanläggningar minskade fastighetsskatteinkomsterna med 0,3 miljarder kronor. Resolutionsavgiften ökade med 0,7 miljarder kronor. Lokalradioavgifter har till följd av ändrade regler tagits bort från skatter. Tidigare rapporterades lokalradioavgifter löpande som övriga produktionsskatter. Under tredje kvartalet betalades avgifterna in för 8 år i förskott. I samband med detta ändrades hanteringen och avgifterna rapporteras nu som periodiserat under inkomstpunkt 4 Arrenden.

Statens intäkter av löpande inkomst- och förmögenhetsskatter² minskade med 1 miljard kronor det tredje kvartalet. Under perioden ökade hushållens inkomstskatter svagt samtidigt som skattereduktionerna ökade vilket eliminerade intäktsökningen. Hushållens kapitalskatter minskade med drygt 4 miljarder kronor på grund av hushållens minskade kapitalvinster. Avkastningsskatterna ökade med 0,1 miljarder kronor. Bolagens skatter ökade med 3 miljarder kronor jämfört med samma period 2017.

² Inkomstpunkten innehåller inga förmögenhetsskatter utan enbart inkomst- och kapitalskatter. Namnet kommer från regelverket ENS2010.

Skatter i finansiella sparandet

Skatter beräknas intäktsmässigt, när de upparbetas, inte när de inbetalas. Det innebär att skatteinbetalningen förs till den period som gett upphov till skattskyldigheten.

Skatterna indelas i:

-Produktsskatter som består av mervärdesskatter, importskatter och skatt på enskilda produkter såsom energi-, alkohol, tobak diverse punktskatter samt miljöskatter.

Utfallet baseras till största delen på förskjutningar av månadsinbetalningar.

-Övriga produktionsskatter som består av skatter på produktionsfaktorer såsom mark, fasta tillgångar, arbetskraft och andra produktionsmedel. Exempel på skatter är arbetsgivaravgifter, egenavgifter, fastighetsskatt, fordonsskatt och andra skatter kopplade till produktion. Utfallet baseras i huvudsak på förskjutningar av månadsinbetalningar och avseende egenavgifter på taxeringsutfallet.

- Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter består av skatter på inkomster och kapital från hushåll och företag. Utfallet baseras till största delen på taxeringsutfallet det aktuella året.

Underlag till Statens finansiella sparande (UFSkv3). Utgifter

(Miljoner kronor)

	Kv 1-4 2016	Kv1 2017	Kv2 2017	Kv3 2017	Kv4 2017	Kv 1-4 2017	Kv1 2018	Kv2 2018	Kv3 2018	Kv1-3 2018	Diff. bel. Kv 3	Diff. % Kv 3
Total konsumtion	234 333	54 128	60 804	55 218	67 015	237 165	55 257	61 640	58 499	175 397	3 281	6
Totala investeringar	41 961	6 641	13 304	8 508	15 829	44 281	8 337	10 848	10 357	29 541	1 849	22
Totala räntor	16 729	2 198	5 036	4 111	2 913	14 258	3 223	5 015	14 449	14 449	904	22
Totala transfereringar	890 014	239 174	227 771	220 019	244 783	931 746	248 937	242 876	231 023	722 836	11 004	5
Totala beredskapslagring	813	199	310	-15	173	667	-67	186	-77	41	-63	426
Totala statlig moms	30 566	6 131	8 140	6 385	10 117	30 772	6 587	8 414	6 871	21 872	485	8
Summa utgifter	1 214 592	308 506	315 392	294 272	340 861	1 259 032	322 290	330 187	311 747	964 224	17 474	6
01 Sociala naturaförmåner	17 318	3 662	4 119	3 237	4 150	15 168	3 558	3 771	2 926	10 255	-311	-10
02 Omkostnader för konsumtion	106 101	22 036	27 029	21 640	35 081	105 785	21 996	27 399	24 155	73 550	2 515	12
01 Inköp av varor och tjänster	106 156	20 477	28 502	21 480	37 307	107 767	21 481	27 827	24 881	74 188	3 401	16
02 Personalkostnader	4 232	882	1 129	771	1 455	4 237	868	1 086	874	2 827	103	13
03 Hyror	19 155	4 894	4 818	4 910	4 946	19 568	5 033	5 097	5 104	15 234	195	4
04 Reparationer av lokaler	506	55	140	60	181	436	61	94	79	234	19	32
05 Material, egenutvecklade investeringar	-24 419	-4 429	-7 672	-5 667	-8 926	-26 693	-5 572	-6 878	-6 878	-19 285	-1 212	21
06 Hyror, egenutvecklade investeringar	2	0	-1	0	0	-1	-1	0	0	-1	0	69
07 Offentligtägda avgifter	203	65	46	28	66	205	49	51	40	139	12	43
08 Övriga omkostnader	143	44	31	33	39	148	48	40	28	117	-5	-15
09 Fordonsskatter	26	10	7	5	2	24	6	8	6	19	1	10
10 Övriga produktionskatter	98	38	27	20	9	95	24	31	22	78	2	10
03 Löner och sociala avgifter	151 376	38 540	39 944	39 702	40 048	158 234	39 679	41 672	41 507	122 858	1 805	5
01 Löner	102 372	25 943	26 921	26 784	26 999	106 647	26 677	27 987	27 955	82 618	1 171	4
02 Sociala avgifter	49 170	12 556	13 067	12 902	13 133	51 658	12 998	13 690	13 566	40 254	664	5
03 Vämpliktislöner	271	72	140	52	103	366	73	134	93	300	41	80
04 Löner, egenutvecklade investeringar	-766	-133	-256	-113	-277	-780	-179	-230	-173	-583	-60	53
05 Övriga löner	232	72	51	54	64	241	78	65	46	189	-8	-15
06 Övriga sociala avgifter	98	30	21	23	27	102	33	27	20	80	-3	-14
04 Försäljning	-40 463	-10 110	-10 288	-9 360	-12 264	-42 022	-9 976	-11 201	-10 089	-31 266	-729	8
01 Extern försäljning	-30 348	-7 895	-7 666	-7 235	-8 734	-31 529	-7 590	-8 432	-7 677	-23 698	-442	6
02 Intern försäljning	-10 114	-2 215	-2 622	-2 126	-3 530	-10 493	-2 387	-2 770	-2 412	-7 568	-287	13
Total konsumtion	234 333	54 128	60 804	55 218	67 015	237 165	55 257	61 640	58 499	175 397	3 281	6
05 Investeringsverksamhet	41 961	6 641	13 304	8 508	15 829	44 281	8 337	10 848	10 357	29 541	1 849	22
01 Byggnader och anläggningar	25 339	4 661	7 933	6 001	9 273	27 869	5 828	7 147	7 678	20 653	1 677	28
02 Om- och tillbyggnad av bef. byggnader och anläggningar, mark	1 480	149	217	149	913	1 495	172	329	250	752	35	16
03 Maskiner, transportmedel och inventarier	6 684	1 026	1 603	1 201	2 637	6 466	1 030	1 619	1 301	3 950	101	8
04 Forskning och utveckling, immateriella investeringar	2 693	453	821	400	1 070	2 745	530	709	589	1 828	189	47
05 Försäljning av materiella tillgångar	-389	-19	-28	-61	-35	-143	-36	-356	-129	-521	-68	111
06 Militära investeringar	6 153	369	2 759	752	1 970	5 849	812	1 399	668	2 880	-83	-11
Totala investeringar	41 961	6 641	13 304	8 508	15 829	44 281	8 337	10 848	10 357	29 541	1 849	22
06 Räntekostnader	16 729	2 198	5 036	4 111	2 913	14 258	3 223	6 211	5 015	14 449	904	22
01 Räntor på statsskuden m.m.	16 623	2 197	4 955	4 109	3 118	14 380	2 995	6 605	5 101	14 701	992	24

	Kv 1-4 2016	Kv1 2017	Kv2 2017	Kv3 2017	Kv4 2017	Kv 1-4 2017	Kv1 2018	Kv2 2018	Kv3 2018	Kv1-3 2018	Diff.bel. Kv 3	Diff. % Kv 3
02	Övriga räntekostnader	6	86	9	-200	-98	235	-387	-78	-230	-87	-950
03	Räntor, egenutvecklade investeringar	-6	-6	-7	-6	-24	-7	-7	-8	-21	-1	19
	Totala räntor	2 198	5 036	4 111	2 913	14 258	3 223	6 211	5 015	14 449	904	22
07	Löpande transfereringar till utlandet	52 234	13 781	11 981	14 928	60 669	23 674	13 856	15 341	52 871	3 359	28
01	EU-institutioner	23 503	7 933	6 410	3 816	25 251	10 542	6 185	8 205	24 932	1 795	28
01	BNL-avgift (kassamässig)	25 224	7 045	5 521	2 971	21 700	9 491	5 459	7 327	22 277	1 806	33
02	UK-avgift (kassamässig)	628	124	124	80	454	144	93	113	350	-12	-10
03	EU-moms (kassamässig)	-2 349	764	805	764	3 097	908	633	765	2 306	1	0
02	Övriga utlandssektorn	28 731	12 045	6 688	5 572	11 113	13 132	7 670	7 136	27 939	1 564	28
01	EU-länder	1 941	1 056	231	526	2 397	886	299	604	1 790	78	15
02	Övriga länder	26 791	10 989	6 457	5 046	10 529	12 246	7 371	6 532	26 149	1 486	29
08	Löpande transfereringar inom Sverige	823 594	217 825	212 363	206 351	223 280	223 216	226 435	213 836	663 487	7 485	4
01	Företagssektorn	38 273	9 042	9 107	8 846	11 399	8 785	9 550	9 270	27 605	424	5
01	Statliga affärsverk	1 126	162	161	172	236	155	168	166	488	-6	-4
02	Statliga bolag	8 691	2 134	2 113	2 238	2 676	2 416	2 390	2 435	7 241	197	9
03	Privata företag m.fl.	27 281	6 504	6 631	6 123	8 085	5 972	6 720	6 364	19 057	241	4
04	Kommunala bolag	1 176	243	201	314	402	242	271	305	819	-8	-3
02	Statliga ideella organisationer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
03	Kommunala sektorn	338 381	91 910	90 123	85 897	98 250	94 905	99 631	88 695	283 430	2 798	3
01	Primärkommuner	217 414	59 536	58 998	55 789	66 129	60 705	62 392	56 896	179 994	1 107	2
02	Landsting	116 126	31 484	30 330	29 532	31 380	32 944	36 483	31 040	100 467	1 508	5
03	Kommunala ideella organisationer	2 841	891	796	577	741	1 255	985	759	2 969	182	32
04	Hushållssektorn	310 347	82 136	76 531	76 145	77 652	83 787	79 357	79 357	242 500	3 212	4
01	Hushållens ideella organisationer	34 187	11 234	7 791	7 612	8 629	11 862	8 985	8 064	28 891	452	6
02	Egentliga hushåll	276 160	70 903	68 740	68 533	69 023	71 924	70 392	71 293	213 609	2 760	4
05	Alderspensionssystemet	138 593	34 736	36 602	35 463	35 980	35 740	37 698	36 514	109 952	1 051	3
09	Kapitaltransfereringar till utlandssektorn	3 689	-56	51	96	475	98	101	174	374	78	81
01	EU-länder	20	12	5	14	20	23	20	28	72	14	96
02	Övriga länder	3 626	-74	41	76	446	66	75	140	281	64	84
03	Infrianden av garantier	43	6	6	6	9	9	6	6	20	0	4
10	Kapitaltransfereringar inom Sverige	10 496	1 427	1 575	1 590	6 099	1 949	2 484	1 672	6 105	82	5
01	Företagssektorn	4 047	1 003	773	812	2 050	1 243	1 648	1 096	3 987	285	35
01	Privata företag m.fl.	1 695	686	369	309	1 087	943	637	511	2 091	202	66
02	Kommunala bolag	764	77	84	100	440	123	325	324	771	224	225
03	Infrianden av garantier	1 529	233	309	395	485	169	678	243	1 090	-152	-39
04	Tillskott till företag	58	7	11	8	39	8	8	18	34	10	132
02	Statliga ideella organisationer	77	12	25	14	35	3	1	2	6	-12	-84
03	Kommunala sektorn	5 245	144	527	505	3 654	465	536	276	1 277	-228	-45
01	Primärkommuner	3 258	129	278	261	2 672	133	508	265	907	5	2
02	Landsting	1 967	7	241	237	971	311	22	0	333	-237	-100
03	Kommunala ideella organisationer	20	7	8	7	11	20	6	11	37	4	59
04	Hushållssektorn	1 128	269	250	259	1 137	239	299	297	834	37	14
01	Hushållens ideella organisationer	222	47	29	37	121	41	58	53	153	17	46
02	Egentliga hushåll	906	221	221	223	238	197	240	243	681	21	9
	Totala transfereringar	890 014	239 174	227 771	220 019	244 783	248 937	242 876	231 023	722 836	11 004	5
11	Beredningslagring	813	199	310	-15	173	-67	186	-77	41	-63	426

	Kv 1-4 2016	Kv1 2017	Kv2 2017	Kv3 2017	Kv4 2017	Kv 1-4 2017	Kv1 2018	Kv2 2018	Kv3 2018	Kv1-3 2018	Diff. bel. Kv 3	Diff. % Kv 3
Total beredskapslagring	813	199	310	-15	173	667	-67	186	-77	41	-63	426
Övriga kostnader	177	36	28	45	33	142	17	12	59	88	14	31
01 Bolagsskatt ÖSE	177	36	28	45	33	142	17	12	59	88	14	31
Statlig moms	30 566	6 131	8 140	6 385	10 117	30 772	6 587	8 414	6 871	21 872	485	8
Total statlig moms	30 566	6 131	8 140	6 385	10 117	30 772	6 587	8 414	6 871	21 872	485	8
Summa utgifter	1 214 592	308 506	315 392	294 272	340 861	1 259 032	322 290	330 187	311 747	964 224	17 474	6
Summa inkomster	1 284 349	315 620	351 234	320 699	351 976	1 339 530	322 853	366 793	331 562	1 021 208	10 863	3
Finansställt sparande	69 757	7 114	35 842	26 427	11 115	80 498	563	36 605	19 816	56 983	-6 611	-25

4 Analys av utgifter

Tredje kvartalet 2018 ökade statens utgifter med 6 procent eller 17 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Totalt uppgick utgifterna till 312 miljarder kronor.

Under kvartalet ökade utgifterna för transfereringar med 11 miljarder kronor samtidigt som den totala konsumtionen ökade med 3 miljarder kronor och de statliga investeringarna med 2 miljarder kronor.

4.1 Sociala naturaförmåner fortsatte minska

För sjunde kvartalet i rad minskade utgifterna för de sociala naturaförmånerna. Jämfört med motsvarande period föregående år minskade utgifterna med 10 procent eller 0,3 miljarder kronor.

Migrationsverkets kostnader minskade med 43 procent eller drygt 0,2 miljarder kronor. Förändringen återfanns främst under två anslag; *Offentligt bidräde i utlänningsärenden* och *Ersättningar och bostadskostnader*, anslagsposten *Boende för asylsökande*. Kostnaderna för *Offentligt bidräde i utlänningsärenden* minskade med 56 procent vilket motsvarade drygt 0,1 miljarder kronor samtidigt som *Ersättningar och bostadskostnader* med anslagsposten *Boende för asylsökande* minskade med 43 procent eller 0,1 miljarder kronor.

Arbetsförmedlingens utgifter för sociala naturaförmåner minskade med 24 procent, 0,3 miljarder kronor. Nytt för 2018 är att anslaget *Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare* ingår som en anslagspost i anslaget *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser*. Under kvartalet minskade anslagsposten med 61 procent vilket motsvarade 0,3 miljarder kronor.

4.2 Ökade omkostnader för konsumtion

Omkostnader för konsumtion utgör knappt hälften av de totala konsumtionsutgifterna. Efter flera kvartal med små förändringar ökade omkostnaderna tredje kvartalet med 12 procent eller 2,5 miljarder kronor.

Stora inköp av varor och tjänster

Inköp av varor och tjänster är den största posten under omkostnader för konsumtion. Tredje kvartalet 2018 uppgick myndigheternas inköp av varor och tjänster till 24,9 miljarder kronor vilket var en ökning med 16 procent eller 3,4 miljarder kronor.

En stor del av ökningen återfanns hos Trafikverket. Under kvartalet ökade de sina inköp av varor och tjänster med 17 procent vilket motsvarade 1,5 miljarder kronor.

Det var främst under anslaget *Utveckling av statens transportinfrastruktur* som ökningen återfanns.

Den största procentuella utgiftsökningen hade Länsstyrelsen i Gävleborgs län. Under kvartalet ökade de sina inköp av varor och tjänster med 677 procent, 48 miljoner kronor, till följd av de omfattande skogsbränderna i Ljusdal med omnejd under juli månad.

Polismyndigheten ökade sina inköp av varor och tjänster med 30 procent vilket motsvarade 0,2 miljarder kronor. De var främst utgifterna för övriga tjänster och övriga varor som ökade.

Naturvårdsverket har ökat sina inköp av varor och tjänster med 83 procent, drygt 0,1 miljarder kronor. Ökningen avser främst högre ersättningar till markägare för skydd av värdefull natur. Utgiftens fördelning mellan kvartalen varierar från år till år och ackumulerat är utfallet i nivå med föregående år.

Efter flera kvartal med minskade utgifter ökade Migrationsverkets omkostnader för inköp av varor och tjänster. Under tredje kvartalet ökade utgifterna med 23 procent eller knappt 0,1 miljarder kronor.

Hyrorna fortsatte uppåt

Statens omkostnader för hyror fortsatte att öka. Under tredje kvartalet ökade hyrorna med 4 procent eller 0,2 miljarder kronor.

Karolinska institutets lokalkostnader ökade med 34 procent eller 52 miljoner kronor. De ökade kostnaderna är en följd av utökad lokalyta samt retroaktiva tilläggshyror.

Nationalmuseum har till följd av renoveringen av museibygnaden på Blasieholmen fått ökade hyreskostnader. Hyrorna ökade med 126 procent under kvartalet, från 9 till 18 miljoner kronor.

Myndigheterna ökade aktiveringen av material

Aktivering av material inom egenutvecklade investeringar uppgick till - 6,9 miljarder kronor tredje kvartalet 2018. Det var en ökning med 21 procent eller 1,2 miljarder kronor jämfört med tredje kvartalet 2017.

Trafikverkets aktivering av material ökade med 22 procent eller 1,1 miljarder kronor. Ökningen återfanns främst under anslaget *Utveckling av statens transportinfrastruktur* där utgifterna för nybyggnation av väg och järnväg hade ökat.

Aktivering av material inom egenutvecklade investeringar:

När myndigheterna bygger upp tillgångar i egen regi bokförs utgifterna först på kostnadskonton i resultaträkningen. I de reala räkenskaperna redovisas en ökning av konsumtionen.

Senast kvartalsvis bör myndigheterna aktivera utgifterna. Då ska de utgifter som är hänförliga till anläggningstillgångar föras över till balansräkningen och redovisas som en investering. Vid aktivering av de egenutvecklade investeringarna redovisas dessa med negativt tecken i de reala räkenskaperna vilket minskar konsumtionen. Samtidigt redovisas motsvarande post som investering med positivt tecken, därmed blir påverkan på utgifterna neutral.

4.1 Löner och sociala avgifter ökade med 5 procent

Utgiften för löner och sociala avgifter uppgick till knappt 42 miljarder kronor tredje kvartalet 2018, vilket var en ökning med 5 procent jämfört med tredje kvartalet 2017.

Polismyndighetens löneutgifter ökade mest

Polisen hade den största beloppsmässiga ökningen tredje kvartalet. Myndighetens löneutgifter ökade med 177 miljoner kronor eller 6 procent under perioden.

Utgiftsökningen förklaras av att en lönerevision genomfördes under tredje kvartalet. Antalet poliser har inte ökat under perioden.

Trafikverket har under de senaste två åren utökat sin personalstyrka för att möta den växande verksamhetsvolymen på myndigheten. Under tredje kvartalet ökade löneutgifterna med 11 procent jämfört med motsvarande kvartal 2017.

Försvarsmyndigheternas löneutgifter ökade med 5 procent eller 139 miljoner kronor under tredje kvartalet 2018.

Skogsstyrelsens löneutgifter ökade med hela 66 procent eller 70 miljoner kronor under tredje kvartalet. Förändringen kan främst förklaras av de arbetsmarknadspolitiska projekt som utförts under perioden. Skogsstyrelsen arbetar med projekt som syftar till att skapa möjligheter till jobb i gröna näringar för de som står långt ifrån arbetsmarknaden. Under perioden har antalet personer som ingår i satsningarna uppgått till 1500 personer.

Migrationsverkets löneutgifter fortsatte minska för tredje kvartalet i rad. Löneutgifter minskade med 14 procent eller 100 miljoner kronor tredje kvartalet. Som en följd av färre antal asylsökande har myndigheten minskat antalet anställda, främst inom asylprövningen.

Sociala avgifter ökade med 5 procent

De sociala avgifterna uppgick till knappt 14 miljarder kronor tredje kvartalet 2018, vilket är en ökning med 5 procent jämfört med samma kvartal 2017.

4.2 Myndigheternas försäljning ökade med 8 procent

Försäljningsintäkterna minskar statens kostnader för myndigheternas verksamhet och är en avdragspost när konsumtionen beräknas. Under tredje kvartalet ökade myndigheternas externa försäljning med 8 procent och den interna försäljningen ökade med 13 procent jämfört med tredje kvartalet 2017. Totalt uppgick försäljningen till 10 miljarder kronor varav knappt 8 miljarder kronor var extern försäljning och drygt 2 miljarder kronor intern försäljning.

Förändringen under perioden på extern försäljning förklaras i stort sett av ökade avgiftsintäkter på Elsäkerhetsverket. De avgifter som myndigheten rapporterar in har tidigare betalats in under första kvartalet men har i år senarelagts till tredje kvartalet och förklarar den ökade försäljningen på 341 miljoner kronor på myndigheten.

Den interna försäljningen avser främst inomstatliga hyresintäkter och ska motsvaras av motsvarande inomstatlig hyreskostnad under omkostnader för konsumtion, inköp av varor och tjänster.

4.3 Investeringar ökade

Investeringarna ökade totalt med 1,8 miljarder kronor och uppgick till 10,4 miljarder kronor under tredje kvartalet. Investeringar i byggnader och anläggningar ökade med 1,7 miljarder kronor. Trafikverket som står för merparten av investeringarna, ökade väginvesteringarna med drygt 0,7 miljarder kronor, medan järnvägsinvesteringarna ökade med 0,5 miljarder kronor.

Militära investeringar minskade

Försvarsmyndigheternas militära investeringar uppgick till 0,7 miljarder kronor under kvartalet, vilket är en minskning med 0,1 miljard kronor. Leveranserna avsåg bland annat modifiering av ubåtar och andra fartyg, JAS-systemet, lastbilar och telekommunikationsutrustning. Dessa uppgifter inkluderar inte kvartalets utgifter för beredskapsmateriel som klassificeras som förskott och avser utveckling av JAS 39E samt en ny ubåtstyp. Förskotten uppgick till 1,6 miljarder kronor under kvartalet och 0,4 miljarder kronor föregående år.

Enligt det Europeiska nationalräkenskapssystemet ska militära investeringar i materiel som tillverkas under flera år påverka det finansiella sparandet först vid fysisk leverans och inte vid överförande av äganderätten. Betalning innan leverans avseende sådant materiel ska i stället utgöra en fordran på leverantören.

4.4 Räntorna ökade

Räntekostnaden för statsskulden uppgick till 5,1 miljarder kronor tredje kvartalet 2018, vilket var en ökning med 1 miljard kronor jämfört med motsvarande period 2017. Under samma period har statsskulden minskat med 25 miljarder kronor. I utgången av september uppgick statsskulden till 1 206 miljarder kronor brutto, enligt Riksgäldskontorets officiella statsskuldsmått.

Övriga räntekostnader

Övriga räntekostnader uppgick till -86 miljoner kronor tredje kvartalet 2018 vilket var en minskning med 88 miljoner kronor jämfört med motsvarande kvartal 2017.

Övriga räntekostnader är ett netto av flera poster:

- Myndigheterna lånar för att finansiera investeringar som till exempel utveckling av egna IT-system, inköp av inventarier med mera. Myndigheternas räntekostnader på lånen i statens internbank hos Riksgäldskontoret nettoredovisas mot Riksgäldskontorets ränteintäkter för samma lån. Saldot av posterna borde i teorin vara noll men räntekostnaderna och ränteintäkterna tar inte helt ut varandra. Det beror främst på periodisering i redovisningen.

- Ett fåtal myndigheter placerar sitt överskott från den avgiftsfinansierade verksamheten på inlåningskonto i Riksgäldskontoret. Överskottet ska täcka kommande år med eventuella underskott. Myndigheternas ränteintäkter på placeringarna ska mötas av Riksgäldskontorets räntekostnader för motsvarande placeringar men posterna tar inte helt ut varandra, framförallt på grund av periodisering i redovisningen.

- Posten innehåller också räntekostnader från övriga statliga enheters³ upplåning i affärsbanker.

- Här ingår också räntor kopplade till reporna av statsobligationer som Riksgäldskontoret redovisar på Insättningsgarantifonden.

³ Övriga statliga enheter består av: Allmänna arvsfonden, Almi, Chalmers, Dramaten, Förvaltningsstiftelsen för SVT, UR och SR, Högskolan i Jönköping, Norrlandsfonden, Operan, Riksbankens Jubileumsfond, Riksteatern, Industrifonden, Saminvest, Swedfund, Svedab, Östersjöstiftelsen

4.5 Löpande transfereringar till utlandet ökade

Löpande transfereringar till utlandet ökade med knappt 3,4 miljarder kronor tredje kvartalet och uppgick till 15 miljarder kronor.

EU-avgiften ökade

Transfereringar till EU-institutioner avser EU-avgiften som enligt det Europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS) omfattar:

- BNI-baserad avgift
- Mervärdesskattebaserad avgift
- Storbritanniens budgetreduktion

Avgiften blev totalt 8,2 miljarder kronor vilket är 1,8 miljarder kronor högre än tredje kvartalet 2017. Efter beslutad ändringsbudget för 2017 fick Sverige en återbetalning i januari 2018 som har periodiserats till fjärde kvartalet 2017.

Tullavgiften ingår inte under EU-avgiften utan den del som Sverige får behålla som ersättning för administration redovisas istället som försäljningsinkomst.

Transfereringar till övriga länder

Transfereringar till övriga länder ökade med 1,5 miljarder kronor och uppgick till 6,5 miljarder kronor tredje kvartalet.

Sidas biståndsverksamhet ökade med 1,5 miljarder netto. Bidragen till multilaterala och internationella organisationer och fonder samt Afrika och Asien ökade mest. Bidragen till globala insatser för socialt, miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling minskade däremot mellan kvartalen.

Migrationsverkets utbetalning av dagersättning till asylsökande redovisas som bidrag till övriga länder. Dagersättningen till asylsökande minskade med 0,1 miljarder kronor till 0,2 miljarder kronor tredje kvartalet.

Det internationella biståndet har minskats med flyktingkostnader sedan 2013. För 2018 beräknas utgifterna för internationellt bistånd bli knappt 3 miljarder kronor lägre än de skulle varit utan avräkning för flyktingkostnader. För 2016 och 2017 var avräkningen 6 miljarder kronor per år. För 2015 var avräkningen 9 miljarder kronor.

4.6 Löpande transfereringar inom Sverige ökade

Löpande transfereringar inom Sverige ökade med 7,5 miljarder kronor netto tredje kvartalet och uppgick till 214 miljarder kronor.

Stöd till företagssektorn ökade

Stöd till företagssektorn ökade med 0,4 miljarder kronor och uppgick till 9,3 miljarder kronor tredje kvartalet.

Transfereringar till statliga bolag ökade med 0,2 miljarder kronor till 2,4 miljarder kronor tredje kvartalet. Bidrag till Samhall AB ökade med 0,1 miljarder kronor. Ökningen beror på att taket för den bidragsgrundande lönen för subventionerade anställningar med lönebidrag höjdes med 7 procent till 18 300 kronor per månad från den 1 november 2017.

Transfereringar till privata företag ökade med 0,2 miljarder kronor till 6,4 miljarder kronor tredje kvartalet. Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur från Statens Jordbruksverk ökade med 0,1 miljarder. Även Statens energimyndighet satsning inom *Energiteknik och industriklivet* ökade med 0,1 miljarder kronor. Arbetsförmedlingens bidrag för arbetsmarknadspolitiska program och insatser minskade med 0,1 miljarder kronor.

Bidragen till nystartsjobb minskade med 0,3 miljarder kronor. Arbetsförmedlingen betalar från anslaget *Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar* till Skatteverket som förmedlar vidare till företagens skattekonton. Taket för den bidragsgrundande lönen för nystartsjobb sänktes med 9,1 procent till 20 000 kronor per månad från den 1 november 2017. Antalet personer med nystartsjobb minskade med 17,8 procent till 32 000 personer tredje kvartalet.

Löpande transfereringar till primärkommuner ökade

Löpande transfereringar till primärkommuner uppgick till 57 miljarder kronor vilket är en ökning med 1,1 miljarder kronor jämfört med tredje kvartalet 2017.

18 miljarder kronor i kommunalekonomisk utjämning tredje kvartalet

Den kommunalekonomiska utjämningen var knappt 18 miljarder kronor tredje kvartalet, en ökning med 0,8 miljarder kronor. Ökningen är främst en kompensation för kommunernas minskade skatteunderlag på grund av det förhöjda grundavdraget för personer över 65 år.

Kommunersättning för flyktingmottagande

Kostnaderna för flyktingmottagandet har varit höga till följd av det stora antalet asylsökande som kom under 2015 men fortsätter nu att minska då antalet personer som är inskrivna i mottagningssystemet minskar kraftigt.

Från anslaget *Ersättningar och bostadskostnader* betalar Migrationsverket ersättningar till primärkommuner för mottagandet av asylsökande. Det minskade med 3,3 miljarder kronor till 1,4 miljarder kronor tredje kvartalet.

Kommunerna får också ersättning under två år när de tar emot nyanlända med uppehållstillstånd. Kommunersättningar vid flyktningmottagande till primärkommuner ökade med 0,4 miljarder kronor tredje kvartalet och uppgick till 3,7 miljarder kronor. Ökningen beror på att ersättningar för ensamkommande barn och unga betalas i mer än två år.

Kostnaden för ensamkommande barn och unga är högre än för andra flyktingar och kommunerna kan få ersättningen under fler än två år beroende på barnens ålder och behov. Därför står de ensamkommande för en relativt stor del av kostnaderna i mottagningssystemet. Många barn och unga kom 2015 och de finns fortfarande i mottagningssystemet. Från och med den 1 juli 2017 sänktes schablonersättningen för ensamkommande barn och unga. Från samma datum ändrades ersättningssystemet för ensamkommande så att utgifterna ersätts samma år de uppstår i stället för som tidigare, i efterhand. Därmed ersatte staten kommunerna för både 2016 och 2017 under 2017.

Stöd med anledning av flyktingsituationen och tillfälligt stöd för ensamkommande unga asylsökande

Från Skatteverket betalas från 2017 ett nytt stöd med anledning av flyktingsituationen. Det stödet ökade med 0,3 miljarder kronor till 1,7 miljarder kronor till primärkommuner tredje kvartalet.

Anslaget *Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande med flera* betalades ut första gången fjärde kvartalet 2017. Tredje kvartalet 2018 var stödet 0,2 miljarder kronor vilket gav motsvarande ökning mellan kvartalen.

Enligt Migrationsverkets prognos från juli uppgår planeringsantagandet för antalet asylsökande i Sverige under 2018 till 23 000 personer. Planeringsantagandet är att 1 500 av de asylsökande är ensamkommande barn och unga.

Asylsökande m.m.				
	2015	2016	2017	2018 kvartal 1-3
Antal asylsökande	162 877	28 939	25 666	16 000
- varav män	114 728	17 352	15 635	9 575
- varav kvinnor	48 149	11 587	10 031	6 425
- varav ensamkommande barn och unga	35 369	2 199	1 336	793
Boende i Migrationsverkets mottagningsystem	181 890	122 708	76 640	55 059
Antal kommunmottagna enligt ersättningsförordningen	51 197	68 761	68 442	32 547
- varav ensamkommande barn och unga	3 794	6 971	8 601	2 949

Källa Migrationsverket

Förändringar inom skolområdet

Kommunerna fick 0,7 miljarder kronor tredje kvartalet från anslaget *Fler anställda i lågstadiet*. Det var en ökning med 0,1 miljarder kronor jämfört med tredje kvartalet 2017. Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskola ökade med 0,1 miljarder kronor. Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet minskade med 0,1 miljard och uppgick till 2 miljarder kronor.

Arbetsmarknadspolitiska program

Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser ökade med 0,2 miljarder kronor tredje kvartalet. I september hade 16 600 personer en extratjänst främst i kommunerna. Extratjänster är till för nyanlända och långtidsarbetslösa.

Högre bidrag inom äldreomsorgen

Bidrag för ökad bemanning inom äldreomsorgen ökade med 0,3 miljarder kronor tredje kvartalet.

Krisberedskap

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap betalade 0,2 miljarder kronor mer tredje kvartalet till kommuner för krisberedskap.

Löpande transfereringar till landsting ökade

Löpande transfereringar till landsting uppgick till 31 miljarder kronor vilket är en ökning med 1,5 miljarder kronor jämfört med tredje kvartalet 2017.

7,4 miljarder kronor i kommunalekonomisk utjämning till landsting

Den kommunalekonomiska utjämningen till landsting ökade med 0,5 miljarder kronor till 7,4 miljarder kronor tredje kvartalet.

Mer till subventionerade läkemedel

Bidrag till läkemedelsförmånerna blev 6,9 miljarder kronor, en ökning med 0,5 miljarder kronor jämfört med tredje kvartalet 2017.

Bidraget till folkhälsa och sjukvård

Från anslaget *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* betalades 0,7 miljarder kronor tredje kvartalet vilket är en ökning med 0,3 miljarder kronor. Satsningen på förlossningsvård och kvinnors hälsa minskade med 0,3 miljarder kronor mellan kvartalen. Från anslagsposten *Ökad tillgänglighet* betalades 0,6 miljarder kronor ut som engångsbidrag för att förbättra tillgängligheten inom hälso- och sjukvård.

Tandvårdsförmånerna ökade

Statligt tandvårdsstöd ökade med 0,2 miljarder kronor och uppgick till 0,6 miljarder kronor. Ökningen förklaras av att tandvårdsbidraget fördubblades från 15 april 2018.

Ersättningar och bostadskostnader

Migrationsverkets transfereringar till landsting för ersättningar och bostadskostnader minskade med 0,1 till 0,4 miljarder kronor tredje kvartalet. Det tidigare stödet med anledning av flyktingsituationen betalades inte till landstingen tredje kvartalet vilket gav en minskning med drygt 0,3 miljarder kronor.

Mer i kompensation för skattereduktioner

Skattereduktionerna till kommuner och landsting ökade med 1,3 miljarder kronor till 25 miljarder kronor tredje kvartalet. Förändringen förklaras främst av ökningarna inom jobbskatteavdraget. Delen till kommuner ökade med 0,8 miljarder kronor till 16 miljarder kronor och delen till landsting ökade med 0,5 miljarder kronor till 8,8 miljarder kronor.

När ENS2010 infördes höjdes nivån för transfereringar till den kommunala sektorn med drygt 20 miljarder kronor per kvartal. Skatterna redovisas per sektor, det vill säga, fördelat på staten, kommunerna och ålderspensionssystemet. Detta innebär att de stora skattereduktionerna, framför allt jobbskatteavdraget och skattereduktionen för hemtjänster (ROT och RUT), gör att statens skatteintäkter från hushållen blir negativa. Enligt de redovisningsprinciper som nationalräkenskaperna tillämpar måste därför en del av dessa skattereduktioner räknas av mot den kommunalskatt som hushållen betalar trots att skattereduktionerna belastar statens budget. Genom att nationalräkenskaperna på inkomstsidan ”flyttar” en del av skattereduktionerna från staten till kommunerna så måste man kompensera kommunerna med ett fiktivt statsbidrag som är lika stort som den skattereduktion man räknar av från den kommunala skatten. Det innebär att den kommunala inkomstskatten som nationalräkenskaperna redovisar är betydligt lägre än den kommunalskatt som Skatteverket redovisar vid den årliga inkomsttaxeringen.

Mer kommunmoms

Kommunmomsen ökade då konsumtion av varor och tjänster ökade för både kommuner och landsting. Tredje kvartalet var ökningen till primärkommuner 0,7 miljarder kronor och till landsting 0,3 miljarder kronor och momsens uppgick till 11 respektive 5,1 miljarder kronor.

Kommunala ideella organisationer

Löpande transfereringar till kommunala ideella organisationer ökade med 0,2 miljarder kronor och uppgick till 0,8 miljarder kronor tredje kvartalet. Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser minskade med 0,2 miljarder kronor.

Löpande transfereringar till hushållssektorn ökade

Löpande transfereringar till hushållssektorn ökade med 3,2 miljarder kronor tredje kvartalet och uppgick till 79 miljarder kronor.

Arbetslöshetsersättningen till a-kassorna

Transfereringarna till hushållens ideella organisationer ökade med nästan 0,5 miljarder kronor netto tredje kvartalet och uppgick till 8,1 miljarder kronor.

Bidragen till arbetslöshetsersättning, som betalas till a-kassorna, redovisas som en transferering till hushållens ideella organisationer. Bidraget till a-kassorna ökade med 0,2 miljarder kronor och blev 3,2 miljarder kronor.

Arbetslösheten sjönk

I slutet av september var 343 000 personer inskrivna som arbetslösa. Det är en minskning med 17 000 personer jämfört med september 2017. Räknat som andel av den registerbaserade arbetskraften uppgick arbetslösheten (16-64 år) till 6,9 procent jämfört med 7,4 procent motsvarande period 2017. Det är stora skillnader i arbetslöshet bland inrikes och utrikes födda men den minskade i båda grupperna. Arbetslöshetsnivån var i september 3,6 procent bland inrikes födda och 20,2 procent bland utrikes födda. En förklaring är att många av de nyanlända som kom till Sverige i samband med flyktingkrisen nu är inskrivna på Arbetsförmedlingen. Det är allt fler nyanlända som börjar arbeta eller studera. Fler personer har gått vidare till arbete eller studier efter etableringsuppdraget. I september hade 16 600 personer en extratjänst främst i kommunerna. Extratjänster är till för nyanlända och långtidsarbetslösa.

Av de inskrivna var totalt 188 400 personer öppet arbetslösa jämfört med 194 300 personer september 2017. Andelen av de arbetslösa som har rätt till arbetslöshetsersättning har fallit från 85 procent 2005 till 33 procent 2017. Andelen fortsätter att minska då många nyanlända förstärker den trend som vi sett de senaste åren att fler människor står långt ifrån arbetsmarknaden och därmed inte uppfyller villkoren för att kunna få a-kassa.

Mer till ideella organisationer

Kammarkollegiets bidrag till folkbildningen ökade med 0,2 miljarder kronor tredje kvartalet.

Mer i bidrag till hushåll

Transfereringarna till egentliga hushåll är den största posten på utgiftssidan. De blev 70 miljarder kronor tredje kvartalet och ökade med 2,3 miljarder kronor netto jämfört med tredje kvartalet i fjol. De transfereringar som ökade mest var barnbidrag, föräldraförsäkring och assistansersättning. Bidragen till aktivitetsstöd samt aktivitets- och sjukersättningar minskade mest.

Fler barn och höjt barnbidrag

Barnbidragen ökade med 1,3 miljarder kronor till 8,1 miljarder kronor tredje kvartalet. Det allmänna barnbidraget höjdes 1 mars 2018 till 1 250 från 1 050 kronor per månad. Senast barnbidraget höjdes var i oktober 2005. Den 1 januari 2017 höjdes flerbarnstillägget för det tredje barnet till 730 från 604 kronor per månad.

Föräldraförsäkringen ökade med 0,7 miljarder kronor till 11,4 miljarder kronor tredje kvartalet. Antalet barn har ökat både till följd av ökat barnafödande och till följd av migrationen. Det leder till fler uttagna föräldrapenningdagar. Medelersättningen ökar i takt med timlönen. Andelen föräldrapenningdagar som betalas ut till pappor fortsätter att öka och är nu 29 procent.

Assistansersättning ökade tredje kvartalet

Assistansersättning ökade med 0,5 miljarder kronor tredje kvartalet och uppgick till 7,5 miljarder kronor. Schablonbeloppet per timme fortsätter att öka och är 295,40 kronor 2018 jämfört med 291 kronor 2017.

Sjukpenningtalet minskar

Försäkringskassans utgifter för sjukpenning och rehabilitering m.m. ökade med 0,1 miljarder kronor och uppgick till 8,3 miljarder kronor tredje kvartalet 2018.

För september var sjukpenningtalet 9,7 dagar och har jämfört med ett år bakåt minskat med 6,1 procent. Nedgången beror på att en allt större andel sjukfall avslutas under det första sjukskrivningsåret. De sjukfall som är längre än 2,5 år har dock ökat. En förklaring är att den bortre tidsgränsen på maximalt 914 ersättningsdagar togs bort den 1 februari 2016. I slutet av september 2018 hade kvinnor i likhet med tidigare nästan ett dubbelt så högt sjukpenningtal som män, 12,8 jämfört med 6,7.

Sjukpenningtalet anger hur många dagar med sjukpenning och rehabiliteringspenning som betalas ut per försäkrad i Sverige under ett år. Sjukpenningtalet har historiskt varierat väldigt kraftigt. Mellan 2010 och 2016 ökade talet med 80 procent för att vända nedåt i början på 2017. Andelen psykiatriska diagnoser är fortsatt hög och är sedan 2014 den vanligaste orsaken till sjukskrivning. Under 2017 låg dessa diagnoser bakom 47 procent av pågående sjukfall. Antalet startade sjukfall med psykiatriska diagnoser har börjat minska under 2018.

Diagnosen anpassningsstörningar och reaktion på svår stress står för hälften av alla påbörjade sjukfall i gruppen psykiatriska diagnoser. Den bortre tidsgränsen för sjukpenning har tagits bort från den 1 februari 2016, vilket ger längre sjukperioder.

Färre får aktivitets- och sjukersättning

Utgifterna för aktivitets- och sjukersättningar till enskilda personer minskade med 0,3 miljarder kronor och uppgick till 10,1 miljarder kronor tredje kvartalet. Totalt minskade kostnaderna för ohälsa, det vill säga aktivitets- och sjukersättning samt sjukpenning och rehabilitering, med över 0,1 miljarder kronor tredje kvartalet 2018.

Sjukersättning kan beviljas till personer i åldrarna 30-64 år om arbetsförmågan bedöms vara stadigvarande nedsatt på grund av sjukdom med minst en fjärdedel. Under 2017 minskade antalet personer med sjukersättning med cirka 16 000 och uppgick i december 2017 till strax över 276 000. Under perioden januari–maj 2018 har antalet minskat med cirka 7 000 personer till 269 000. Det är i princip en lika stor minskning i antal personer som under motsvarande period 2017. I december 2018 förväntas cirka 262 000 personer uppbära sjukersättning. Minskningen fortsätter eftersom antalet nytilkomna är lågt samtidigt som stora grupper övergår till ålderspension. Det låga inflödet är en följd av att regelverket ställer höga krav på stadigvarande nedsättning av arbetsförmågan. Från 2014 förekommer endast beslut om sjukersättning som gäller tills vidare eftersom ersättningsformen tidsbegränsad sjukersättning har fasats ut. Borttagandet av den borte gränsen i sjukpenningen minskar också inflödet.

Aktivitetsersättning kan beviljas till personer i åldrarna 19 till 29 år om de har nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom med minst en fjärdedel. I motsats till sjukersättning har antalet personer inom aktivitetsersättning ökat under många år. Under 2017 inträffade dock ett trendbrott då antalet personer minskade med drygt 3 000 personer mellan december 2016 och december 2017. Antalet personer som får ersättningen förväntas fortsätta att minska. Det beror främst på att hel sjukersättning kan beviljas till personer mellan 19 och 29 år från och med den 1 mars 2017 samt att inflödet till aktivitetsersättning minskat betydligt.

Aktivitetsstöd minskade tredje kvartalet

Bidrag till aktivitetsstöd minskade 0,5 miljarder kronor tredje kvartalet och blev 2,7 miljarder kronor. I september deltog 154 300 personer i arbetsmarknadspolitiska program med aktivitetsstöd jämfört med 165 000 i fjol. Det är färre som får aktivitetsstöd då antalet personer i garantiprogrammen minskar. Samtidigt ökar kostnaderna för anställningsstöd eftersom regeringen satsar på att få fler i anställningsstöd i stället för garantiprogram. Bidraget till arbetslöshetsersättningen redovisas ovan till hushållens ideella organisationer.

Garantipensioner och efterlevandepensioner fortsätter minska

Garantipensioner minskade med knappt 0,1 miljarder kronor tredje kvartalet. Minskningen beror huvudsakligen på att inkomstpensionen har höjts medan

prisbasbeloppet har sänkts något. Antalet personer med garantipension fortsätter att minska, eftersom allt fler personer får inkomstgrundad ålderspension från ålderspensionssystemet utanför statens budget. Efterlevandepensioner till vuxna minskade med 0,2 miljarder. Minskningen förklaras bland annat av att antalet kvinnor med änkepension minskar då änkepensionssystemet är under avveckling.

Men bostadstillägg och statliga tjänstepensioner ökade

Bostadstillägg till pensionärer ökade med 0,2 miljarder kronor vilket beror på att både taket för bostadstillägg och ersättningsgraden har höjts. Statliga tjänstepensioner ökade med 0,1 miljarder kronor.

Etableringsersättning till invandrare minskade

Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare minskade med 0,1 miljarder kronor tredje kvartalet och uppgick till 1,2 miljarder kronor. Antalet asylsökande och kommunmottagna flyktingar beskrivs ovan under avsnittet *Kommunersättning för flyktingmottagande*.

Studiebidragen

Studiebidragen ökade med 0,5 miljarder kronor och uppgick till 3,1 miljarder kronor tredje kvartalet. Anledningen till ökningen är att studiemedlens bidragsdel höjdes med 272 kronor för fyra veckors heltidsstudier från och med 1 juli 2018. Även en höjning av studiebidraget för gymnasiestuderande trädde i kraft den 1 juli. Höjningen var 200 kronor per månad och gällde retroaktivt för studier från och med 1 mars.

Löpande transfereringar till ålderspensionssystemet ökade

Under utgiftspunkten Ålderspensionssystemet redovisas statliga ålderspensionsavgifter för inkomstpensionssystemet, den allmänna pensionsavgiften och Pensionsmyndighetens förvaltningsanslag. Pensionsmyndighetens förvaltningsanslag är en transferering till socialförsäkringssektorn och ingår här från och med myndighetens bildande 2010.

Tredje kvartalet ökade den allmänna pensionsavgiften med 1,3 miljarder kronor till 31 miljarder kronor. Statliga ålderspensionsavgifter till ålderspensionssystemet minskade med 0,3 miljarder kronor tredje kvartalet och uppgick till 5,6 miljarder kronor. Ålderspensionsavgifter för aktivitets- och sjukersättningar minskade mest under kvartalet.

4.1 Kapitaltransfereringar till utlandssektorn ökade

Kapitaltransfereringar till övriga länder ökade med knappt 0,1 miljarder kronor tredje kvartalet och blev 0,4 miljarder kronor. Sidas bistånd till Asien förklarar ökningen.

4.2 Kapitaltransfereringar inom Sverige

Kapitaltransfereringar till företagssektorn ökade med 0,3 miljarder kronor tredje kvartalet och blev 1,1 miljarder kronor.

Kapitaltransfereringar till privata företag ökade med 0,2 miljarder kronor tredje kvartalet och uppgick till 0,5 miljarder kronor. Stödet till klimatinvesteringar ökade mest.

Till kommunala bolag ökade kapitaltransfereringar med 0,2 miljarder kronor mellan kvartalen. Ökningen förklaras framför allt av ökade investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och stimulansbidrag samt åtgärder inom äldreområdet.

Exportkreditnämnden infriade garantier minskade med 0,2 miljarder kronor tredje kvartalet.

Kapitaltransfereringar till landsting minskade med 0,2 miljarder kronor tredje kvartalet. Minskningen förklaras av Trafikverkets del av trängselskatt i Stockholm som medfinansierar tunnelbaneutbyggnaden i Stockholmsregionen. Tredje kvartalet 2017 fick Stockholms Läns Landsting 0,2 miljarder i medfinansiering medan inget betalades ut tredje kvartalet 2018 och det förklarar minskningen mellan kvartalen.

ESV gör Sverige rikare

- Vi har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel.
- Vi arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna.